

Лекція 11,12

Тема: Комутаційні поля ЦСК.

Час заняття: 180 хвилин.

Список використаної літератури

1. И.Ф. Болгов и др. Электронно–цифровые системы коммутаций, 1985, с.142.
2. Мірталібов А.Я., Стреляєв Б.В. Методичний посібник по дисципліні "Системи комутації електрозв'язку". Київ, 2002 с. 42.
3. Мірталібов А.Я., Мірталібов Ф.А. «Системи комутації в електрозв'язку». Навчальний посібник. Частина II. Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій. Київ – 2003р. - 255с.
4. Кривуца В.Г., Булгач В.Л., Мірталібов А.Я., Мірталібов Ф.А. «Цифрові системи комутації електрозв'язку». Монографія. Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій. – К.: 2006. – 394с.
5. Цифровые системы коммутации для ГТС/под ред. В.Г. Карташевского и А.В. Рослякова. – М.: Эко-Трендз, 2008. – 352с.: ил.

План лекції

1. Загальна характеристика ЦКП.
2. Структурно-еквівалентні схеми ЦКП.
3. Технічна реалізація ЦКП.

1. Загальна характеристика ЦКП.

Цифрові комутаційні поля (ЦКП) цифрових систем комутації (ЦСК) будуються на основі БПК та БЧК та їх сполученні.

ЦКП має декілька каскадів – територіально-зосереджену групу однотипних комутаційних блоків, які виконують однакові комутаційні функції. ЦКП має модульну побудову, що значно спрощує керування полем і забезпечує нарощування місткості ЦКП.

За способом організації проміжних шляхів між ланками ЦКП можуть бути однорідними та неоднорідними.

В однорідних ЦКП усі шляхи однотипні і з'єднання від входу до виходу проходить через однакове число ланок.

У неоднорідних ЦКП з'єднувальні шляхи містять різну кількість точок комутації і з'єднання проходить через різну кількість ланок.

ЦКП характеризуються також можливими видами з'єднань. Розрізняють одноканальні, точкові і багатоканальні з'єднання.

Одноканальні з'єднання організовуються окремою комутацією кожного каналу для передачі інформації між відповідними парами приймачів-передавачів (рис.1).

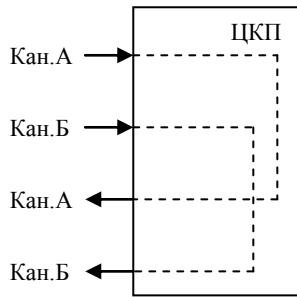

Рисунок 1 – Одноканальні з'єднання

Точкові з'єднання необхідні для передачі сигналів від одного джерела до декількох приймачів одночасно, наприклад, для паралельної посилки сигналу готовності станції від тонального генератора декільком викликаючим абонентам (рис.2).

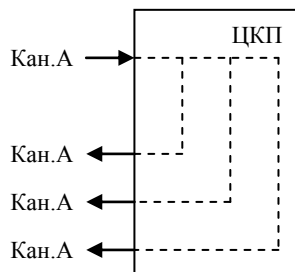

Рисунок 2 – Точкові з'єднання

Багатоканальне з'єднання організовується для обміну широкосмуговими сигналами, які вимагають об'єднання декількох цифрових 64 кбіт/с каналів, наприклад, для комутації програм звукового мовлення (рис.3).

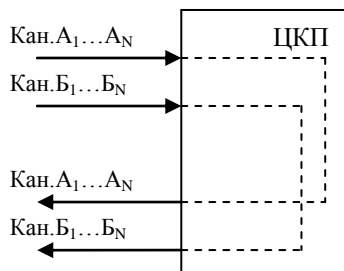

Рисунок 3 – Багатоканальні з'єднання

Для підвищення надійності функціонування ЦКП виконуються дублювання, тобто обидві площини працюють синхронно, виконуючи однакові з'єднання. Проте для реального перенесення інформації вибирається одна з них, яка вважається активною.

Синхронні ЦКП можуть бути одноланковими, дволанковими та багатоланковими. Розрізняють наступні структури синхронних ЦКП: П, Ч, П-Ч, Ч-П, Ч-П-Ч, Ч-П-Ч-П-Ч.

2. Структурно-еквівалентні схеми ЦКП.

Для аналізу якості організації з'єднувального тракту в синхронних ЦКП, аналогічно як і в аналогових системах комутації, будуються структурно-еквівалентні схеми. Структурно-еквівалентні схеми характеризуються наступними параметрами:

- кількістю комутаторів (N_k);
- кількістю вертикальних ліній комутаторів (N_B);
- кількістю горизонтальних ліній комутаторів (N_G).

Розглянемо принцип побудови структурно-еквівалентної схеми для ЦКП із структурою «П» при наступних вихідних даних:

$N=4$; $k=3$;

$M=4$; $k=3$.

Визначимо параметри для побудови структурно-еквівалентної схеми ЦКП «П»:

$N_k = k_{ВХ} = 3$;

$N_B = N = 4$;

$N_G = M = 4$.

Необхідно організувати з'єднувальний тракт 2 Вх.ЦЛ канал 1 з 3 Вих.ЦЛ канал 1 (рис.4).

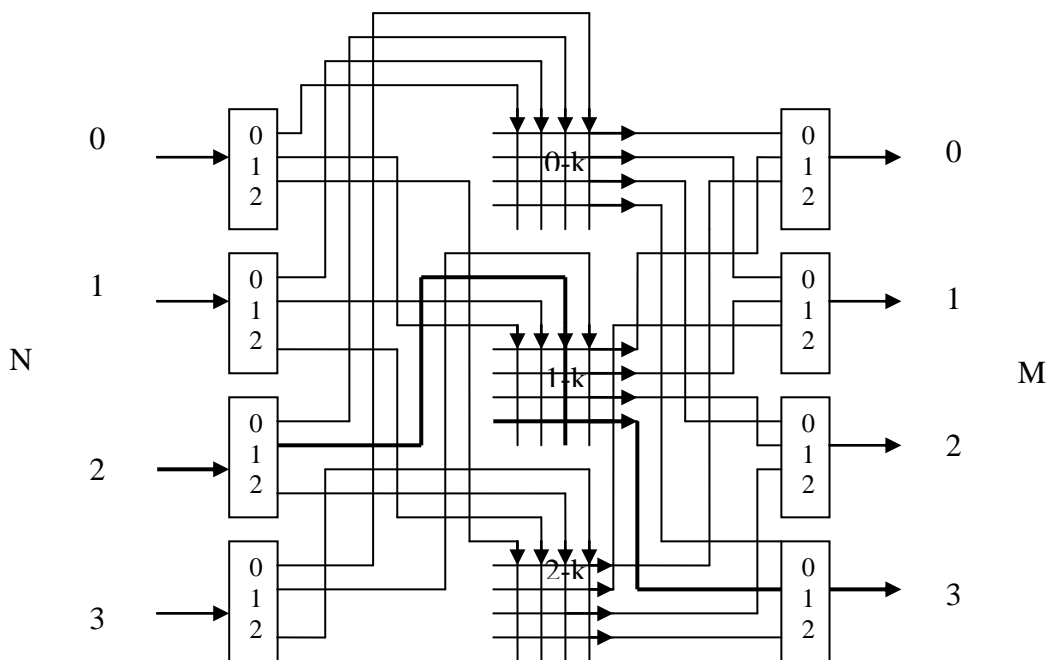

Рисунок 4 – Структурно-еквівалентна схема ЦКП «П»

Висновки:

- 1) У ЦКП зі структурою «П» з'єднувальний тракт організовується за допомогою однієї точки комутації.
- 2) Комутуються входні і вихідні ЦЛ, а КІ залишаються незмінними ($i=j$).

3) Неможливість з'єднання різноіменних КІ означає присутність в ЦКП із структурою «П» внутрішніх блокувань.

Робота ЦКП із структурою «Ч» зводиться до запису інформації і зчитування її з ІЗП. Розглянемо принцип побудови структурно-еквівалентної схеми для ЦКП із структурою «Ч» при наступних вихідних даних:

$N=4; k=3;$

$M=4; k=3.$

Визначимо параметри для побудови структурно-еквівалентної схеми ЦКП «Ч»:

$N_k = N = 4;$

$N_B = k_{ВХ} = 3;$

$N_T = k_{ВИХ} = 3.$

Необхідно організувати з'єднувальний тракт 1 Вх.ЦЛ канал 2 з 1 Вих.ЦЛ канал 0 (рис.5).

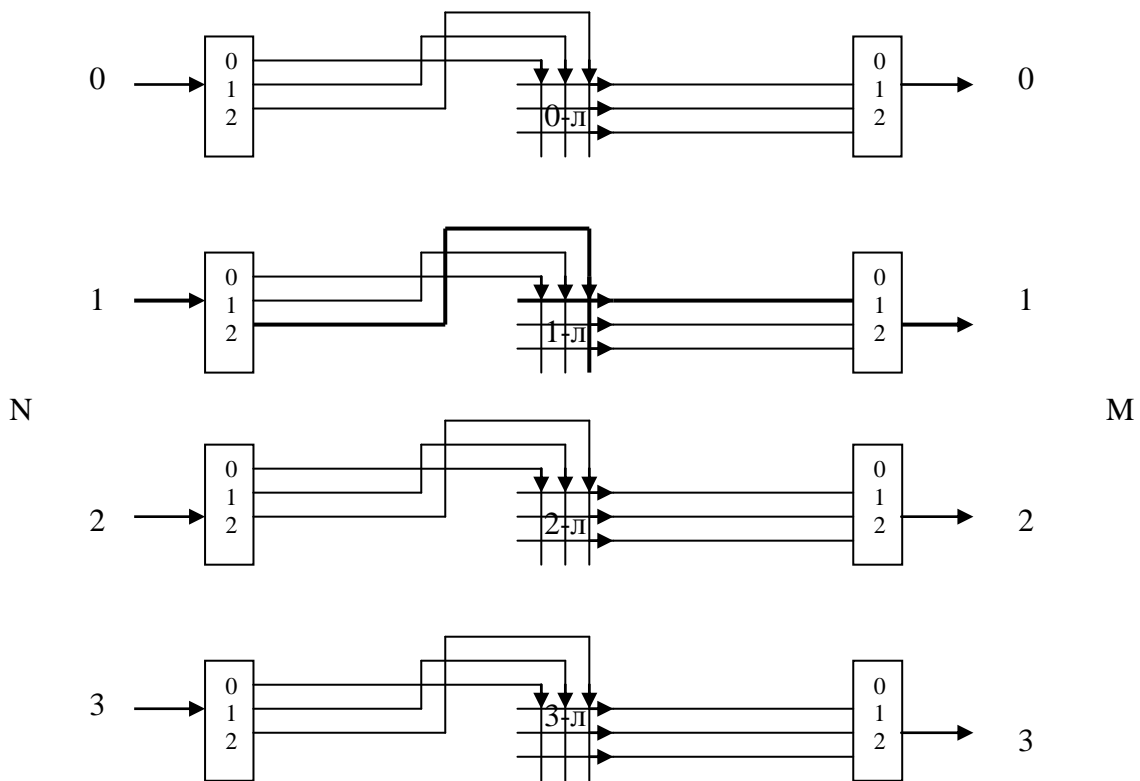

Рисунок 5 – Структурно-еквівалентна схема ЦКП «Ч»

Висновки:

- 1) У ЦКП зі структурою «Ч» з'єднувальний тракт організовується за допомогою однієї точки комутації.
- 2) Комутуються вхідні і вихідні КІ, а ЦЛ залишаються незмінними ($x=z$).
- 3) Неможливість з'єднання різноіменних ЦЛ означає присутність в ЦКП із структурою «Ч» внутрішніх блокувань.

Тому, в ЦСК використовуються комбіновані принципи побудови ЦКП, наприклад, Ч-П, П-Ч, Ч-П-Ч, Ч-П-Ч-П-Ч, а це залежить від ємності станції.

Розглянемо принцип побудови структурно-еквівалентної схеми для ЦКП із структурою «П-Ч» при наступних вихідних даних (рис.6):

$N=2; k=4;$

$M=2; k=4.$

Визначимо параметри:

$N_K=k_{ВХ}=4$ – кількість комутаторів ланки «П»;

$N_B=N=2$ – кількість вертикалей комутатора ланки «П»;

$N_T=M=2$ – кількість горизонталей комутатора ланки «П»;

$N_K=N=2$ – кількість комутаторів ланки «Ч»;

$N_B=k_{ВХ}=4$ – кількість вертикалей комутатора ланки «Ч»;

$N_T=k_{Вих}=4$ – кількість горизонталей комутатора ланки «Ч».

Виконати комутацію 1 Вх.ЦЛ, канал 1 з 0 Вих.ЦЛ, канал 3.

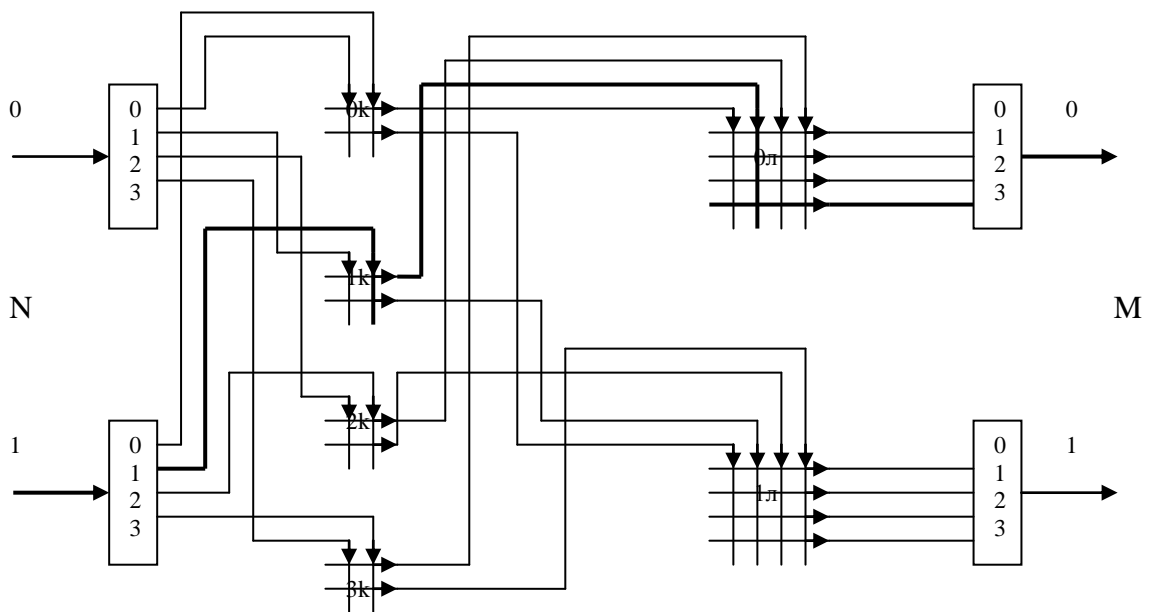

Рисунок 6 – Технічна реалізація ЦКП «П-Ч»

3. Технічна реалізація ЦКП.

У просторовому комутаторі відбувається комутація Вх.ЦЛ і Вих.ЦЛ, а в часовому комутаторі – часових каналів Вх.ЦЛ і Вих.ЦЛ.

Технічну реалізацію ЦКП «П-Ч» можна виконувати на мультиплексорах і на запам'ятовуючих пристроях або на демультиплексорах та ЗП. Виконаємо технічну реалізацію ЦКП на демультиплексорах та ЗП (рис.7).

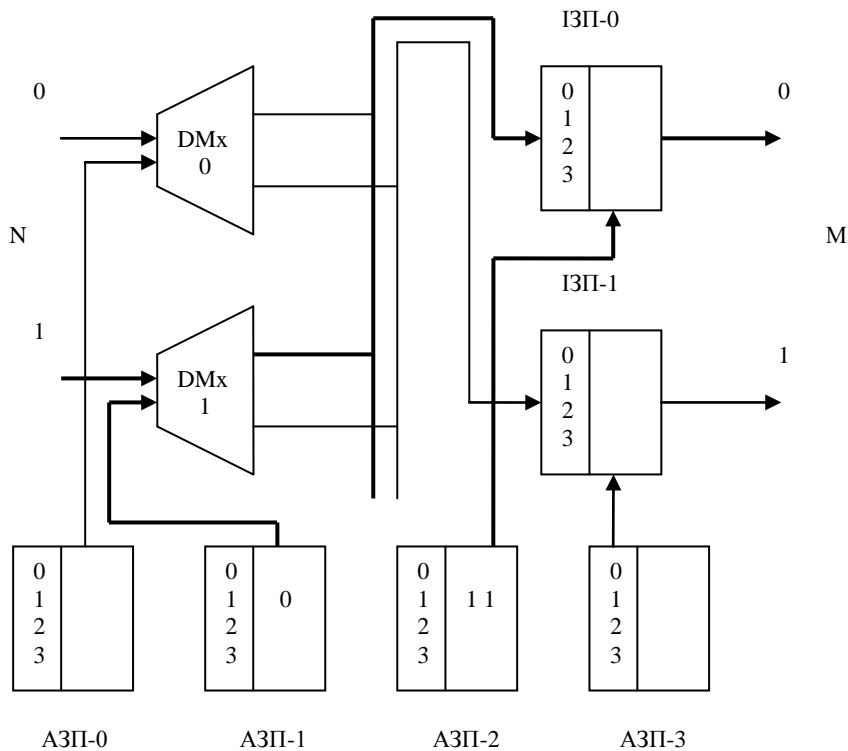

Рисунок 7 – Технічна реалізація ЦКП «П-Ч» на демультиплексорах

Кількість DMx дорівнює кількості Вх.ЦЛ дорівнює 2.

Кількість АЗП дорівнює кількості DMx дорівнює 2.

Кількість комірок пам'яті АЗП дорівнює $k_{ВХ}=4$.

Розрядність: $n_{АЗП}=\log_2 M = \log_2 2 = 1$.

Принцип управління – по виходу («П»).

Кількість ІЗП дорівнює кількості Вих.ЦЛ дорівнює 2.

Кількість комірок пам'яті ІЗП дорівнює $k_{ВИХ}=4$.

Кількість АЗП дорівнює кількості ІЗП дорівнює 2.

Кількість комірок пам'яті АЗП дорівнює кількості комірок пам'яті ІЗП дорівнює 4.

Розрядність АЗП: $n_{АЗП}=\log_2 N_{КП\ ІЗП} = \log_2 4 = 2$.

Принцип управління – по входу («Ч»).

Розробили: доц.каф.КС
доц.каф.КС

Ткаленко О.М.
Поліванов В.І.

